

de Jachtopzichter

Vakblad voor natuurtoezicht in Nederland

Uitgave van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht - December 2014

Secretariaat/Ledenadministratie
Mw. C. van Velzen
Postbus 693, 4200 AR Gorinchem
0183 - 822 909
secretariaat@natuurtoezicht.nl

Secretaris
Dhr. G.W.H. Verwoerd
secretaris@natuurtoezicht.nl

Penningmeester
Dhr. A. Groothuis
Postadres: zie secretariaat
penningmeester@natuurtoezicht.nl

Bankrekeningen
NL40 RABO 0115 723 439 t.b.v. algemene betalingen KNVvN
NL22 RABO 0115 722 599 t.b.v. contributies/donaties
KNVvN

Website www.natuurtoezicht.nl
E-mail info@natuurtoezicht.nl
K.v.K. 40477951

Lidmaatschap en Donaties:

Het lidmaatschap van de KNVvN staat open voor beëdigde Buitengewone Opsporingsambtenaren (BOA's) die belast zijn met het toezicht in bos en veld. Contributie € 65,- per jaar voor gewone leden. Niet-beëdigde toezichthouders kunnen de status van buitengewoon lid aanvragen. Na acceptatie bedraagt hun contributie € 45,- per jaar; inclusief een abonnement op het vakblad 'de Jachttopzichter'. Opzegging van het lidmaatschap kan slechts geschieden tegen het einde van het verenigingsjaar (=kalenderjaar), mits schriftelijk en met in achtneming van een opzegtermijn van 4 (vier) weken. Ieder die niet in aanmerking komt voor het lidmaatschap maar die toch de belangen van het natuurtoezicht in Nederland wil ondersteunen, kan zich opgeven als donateur. De minimum donatie bedraagt € 25,- per jaar.

Schenkingen en Legaten:

Ook kunt u de vereniging en haar doelstellingen steunen door middel van schenkingen of legaten. Hierover zullen wij u graag nader informeren.

Advertenties:

Bedrijven of instellingen die in ons geïnteresseerd zijn als doelgroep of die de vereniging wensen te steunen door plaatsing van een advertentie in ons blad, kunnen inlichtingen hierover verkrijgen bij de eindredacteur.

JAARGANG 26, NO. 2 - DECEMBER 2014

In dit nummer:

■ **2 EXTRA ALGEMENE LEDENVERGADERING**

Op 27 september jl. is in kasteel Doorwerth een extra Algemene Ledenvergadering gehouden. Een prachtige locatie om te vergaderen. In kasteel Doorwerth is het Nederlands Jachtmuseum gevestigd en het is ook de plek waar regelmatig conferenties worden gegeven.

■ **4 (ACHTER)VOLGEN**

De boodschap achter dit artikel is bewust wording. De politie kan binnen wet en regelgeving overgaan tot een achtervolging. Deze zijn voor u als Boa niet van kracht.

■ **8 WAAR IS DE HOUTSNIP**

Het moet in de jaren zeventig zijn geweest. In beverig handschrift gesteld kreeg ik een brief van F.J. Kuiper met de vraag of ik gegevens had over het broedvoorkomen van houtsnippen op de Veluwe.

■ **12 BETAALD PARKEREN IN DE NATUUR**

Ligt de toekomst van de jachttopzichter in het innen van 'groene parkeerbelasting'?

■ **18 VERANDEREN**

In een veranderproces zijn de groepen 'vernieuwers' en 'achterblijvers' getalsmatig meestal gelijk. U zou wellicht uzelf de vraag kunnen stellen bij welke van de vijf typen veranderaars u behoort.

REDACTIECOMMISSIE:

Eindredacteur: A.J.N. van Dijk

VELDWAARNEMINGEN

W. Jansen, Tel: 06 - 53 72 52 09
E-mail: w.jansen672@live.nl

PRAKTIJKVRAGEN EN PR

C.J. van Geel, Tel: 06 - 53 67 72 05
E-mail: c.j.wildschut@hetnet.nl

REGIOPOLITIE EN BOA'S/ ACTUALITEIT GROENE WETGEVING

J. Assink, Tel: 06 - 10 04 17 64
E-mail: joop.assink@twente.politie.nl
H. Hoekerswever, Tel: 06 - 52 30 36 28
E-mail: herbert.hoekerswever@twente.politie.nl

AFDELINGSSECRETARISSEN, LEDEN EN LEZERS

J. Wansinck, Tel: 0172 - 408 620
E-mail: wansinck48@live.nl

REDACTIE-ADRES

Logtenbergweg 17, 8171 PA Vaassen
Tel. 0578 - 57 01 51; Mob. 06 - 20 88 03 95
E-mail: redactie@natuurtoezicht.nl

VORMGEVING EN DRUK:

DIGIDRUK VANDENHUL Tel: 088 - 646 00 46
E-mail: info@digidruk.com
Website: www.digidruk.com

KOPIJ INZENDEN VOOR 15 FEBRUARI 2015

Persoonlijke belangen moet je achter je laten

Voor u ligt alweer het laatste nummer van de Jachtopzichter van 2014! De tijd is omgevlogen, kan ik u vertellen. Er is in het afgelopen jaar heel veel gebeurd en het is een spannend jaar geweest, niet in de laatste plaats door de in februari ingezette veranderingen binnen de vereniging.

Ik wil vanaf deze plaats graag iedereen bedanken die zich dit jaar voor de vereniging heeft ingezet. Dank ook aan hen die ons hebben gesteund bij het veranderingsproces, maar ook aan diegenen die ons tijdens dit proces kritisch hebben gevolgd. De gemoederen liepen soms hoog op, maar dat is niet erg zolang het maar een doel heeft. En dat is het beste voor de vereniging. Persoonlijke belangen moet je achter je laten in dit proces.

Zoals ik al in het herfstnummer schreef kun je het in dit proces nooit goed doen voor alle leden. Er zullen leden zijn die vinden dat ze buiten de boot vallen met deze veranderingen. Dat betreuren wij als bestuur, maar we moeten vooruit kijken. Het gaat om het voortbestaan van onze vereniging en om onze beroepsgroep. Of het nu de jachtopzichter is of de groene Boa, we zetten ons in voor ons vak!
Nogmaals bedankt voor het vertrouwen waarmee jullie het mogelijk gemaakt hebben om deze verandering door te voeren.

Maar we zijn er nog niet, er zal nog veel moeten gebeuren om als vereniging de toekomst aan te kunnen. We hebben een jong en kwalitatief goed bestuur met in ieder geval nog 1 vacature. Mogelijk dat we iemand hebben om ons te komen versterken zodat het werk van de bestuurleden kan worden verdeeld.

Ik wil u graag kort meenemen in hetgeen waar wij als vereniging dit jaar zoal mee bezig zijn geweest, zonder een compleet jaarverslag te geven. Allereerst natuurlijk de reorganisatie van de vereniging, maar daarover heb ik inmiddels genoeg geschreven. Een ander belangrijk punt is dat onze overheid ons weer weet te vinden, en vice versa. We zijn weer een serieuze gesprekspartner.

Er zijn grote veranderingen gaande dan wel op komst binnen de veiligheidregio's. Op het dossier natuurbranden komt er een grote rol voor de groene Boa als het gaat om de veiligheid binnen de natuurgebieden. Wij zijn nauw betrokken bij de totstandkoming van de landelijke pilot.

Communicatie en PR zijn in deze tijd van groot belang. Een kleine werkgroep is aan de slag gegaan om een inventarisatie te maken van wat er allemaal nodig is om te komen tot een goede landelijke PR. De eerste gesprekken zijn daarover gevoerd.

Verder zijn we bezig met een uniform voor domein 2 groen. Wij hebben zitting in de projectgroep die gaat over de certificering van tekenwerende kleding en praten mee over de Europese normering hiervan, m.a.w.: Is deze kleding geschikt en veilig voor de gebruikers?

Ook zijn we in gesprek over richtlijnen over agressie en geweld binnen de groene sector. Op verzoek van de KNVvN komt daarin een paragraaf over opvang voor collega's die iets

traumatisch hebben meegemaakt. Het doel hiervan is om te voorkomen dat deze collega's na verloop van tijd psychische klachten oplopen. Dit willen we doen met en door collega's die weten wat er in het vak speelt en die opgeleid zijn om dit werk ('slachtofferhulp') te kunnen doen.

Verder praten we met de werkgevers over oplossingen om de kosten van de Boa's grotendeels te compenseren of terug te dringen en deze neer te leggen waar ze horen! Ook zal de KNVvN een voorstel doen om de positie van de groene Boa weer te verankeren binnen de politie organisatie. Wij zien hier voor mogelijkheden die voor alle partijen een win-win situatie kan opleveren. Dit jaar hebben we onze samenwerking versterkt met de ACP en dit bevalt van beide kanten goed. Deze samenwerking zullen we in 2015 zeker voortzetten.

Voorts kan ik u meedelen dat wij de 'Academie voor Natuurtoezicht' in het leven hebben geroepen met als doel onze wens -het zelf geven van opleidingen- te kunnen verwezenlijken. Wij zijn voornemens om in het voorjaar te starten met een eendaagse cursus voor werkgevers die een Boa in dienst hebben. Doel is om de werkgevers inzicht te geven in de rol van de Boa. Daarnaast zijn we gestart met de voorbereidingen voor het geven van een eigen groene PHB, geënt op ons vakgebied, onze praktijk én competentiegericht!

Al met al zijn het belangrijke onderwerpen waar wij veelal achter de schermen voor de vereniging, en dus voor u, aan werken. Dat zal het bestuur in 2015 blijven doen, samen én met u! Nogmaals dank ik een ieder voor zijn of haar inzet en steun.

Ik wens u heel mooie en rustige feestdagen toe, in goede gezondheid met uw naasten!

Met vriendelijke groet,

Ronald Vorenhout
Voorzitter

Van uw Bestuur

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op 27 september jl. is in kasteel Doorwerth een extra Algemene Ledenvergadering gehouden. Een prachtige locatie om te vergaderen. In kasteel Doorwerth is het Nederlands Jachtmuseum gevestigd en het is ook de plek waar regelmatig conferenties worden gegeven. Binnen ons vakgebied is vooral de "Doorwerth Conferentie" bekend, waar ondermeer gesproken wordt over nieuwe inzichten in het faunabeheer. Het vormt daarmee een plek waar traditie en vernieuwing met elkaar samenkomen. Een meer passende plek was niet denkbaar voor onze ledenvergadering.

In de vergadering is definitief goedkeuring gegeven aan de nieuwe statuten en het Huishoudelijk Reglement. De statuten zijn ten opzichte van de oude statuten versimpeld. De verdere inrichting van de vereniging wordt nu geregeld in het Huishoudelijk Reglement. Het Huishoudelijk Reglement is een groeidocument wat vooral te maken heeft met de omvorming van huidige Afdelingen naar de nieuwe Regio's.

In Doorwerth werd een mijlpaal in de geschiedenis van de vereniging gezet. Hier werd de omvorming van de oude, lokaal georganiseerde structuur naar een nieuwe eigentijdse vereniging een feit. Een slagvaardige vereniging, waarin meer aandacht zal zijn voor belangenbehartiging, scholing en ondersteuning voor de uitoefening van onze taak als groene Boa.

Omvormingsproces

Veel omvormingsprocessen verlopen lastig en moeizaam. Zo ook binnen onze vereniging. Achteraf kijkend is het proces altijd beter te overzien en was wellicht nog meer communicatie en nog uitgebreidere uitleg goed geweest. Het bestuur zal zeker lering trekken uit een aantal kritische geluiden binnen de vereniging. Toch is het streven van het bestuur om alle processen binnen de vereniging zo zorgvuldig mogelijk vorm te geven.

Daarnaast is ook aan de definitieve vaststelling van de statuten een tijdrovend proces vooraf gegaan. Het toenmalige hoofdbestuur is verschillende keren bijeen geweest om dit moeilijke onderwerp met elkaar te bespreken. Vervolgens is er de gelegenheid geweest voor alle betrokken bestuurders om te reageren op de concept statuten. De verschillende reacties zijn verwerkt en hebben geleid tot de nieuwe statuten. Het bestuur is dankbaar dat ondanks een roerige Algemene Ledenvergadering in Doorwerth uiteindelijk gezamenlijke instemming is bereikt met de nieuwe vorm van de KNVvN.

Het bestuur is blij met het vertrouwen van de leden en hoopt dat iedereen zich wil blijven inzetten om met het bestuur verder te bouwen aan onze vereniging!

Brief vanuit een drietal afdelingen

Van drie Afdelingen/Regio's ontving het bestuur nog een brief, waarin de zorg werd geuit in hoeverre de stemming en de procedure omtrent de nieuwe statuten juist zou zijn doorlopen.

Mede naar aanleiding van dit schrijven heeft het bestuur voor de tweede keer alle documenten laten beoordelen door een jurist van Atrium groep.

De jurist ziet op grond van alle relevante stukken geen enkele aanleiding om te twijfelen aan de rechtsgeldigheid van de besluitvorming, over de stemming, van de nieuwe statuten en structuur. Het bestuur heeft alle afdelingen hierover per brief ingelicht.

Regio's

Het bestuur gaat binnenkort de commissie bijeenroepen, die het omvormingsproces van Afdelingen naar Regio's gaat begeleiden. Uitgangspunt daarbij is dat binnen de nieuwe verenigingsstructuur goed functionerende regio's komen, waarbij zoveel mogelijk van de huidige kennis en activiteiten behouden blijven. Het bestuur heeft een aantal oproepen gedaan aan de leden om zich aan te melden voor deze commissie. De eerste aanmeldingen zijn al binnen en er is met de afzonderlijke mensen contact geweest. Binnenkort wordt de eerste bijeenkomst gehouden zodat de commissie aan de slag kan.

Bestuurssamenstelling

De functies binnen de bestuurssamenstelling zijn verdeeld. Voorzitter is Ronald Vorenhout, Algemeen secretaris is Ger Verwoerd, Penningmeester is Ton Groothuis en Algemeen bestuurslid is Jaap van der Hiele. Het secretariaat met beleidsondersteuning wordt gevoerd door Atrium groep. Daarnaast is de vereniging op zoek naar een vijfde bestuurslid die bij voorkeur werkzaam is in de particuliere sector.

Informereren van alle leden

Het bestuur wil graag alle leden blijven informeren over de activiteiten vanuit de vereniging die voor de leden van groot belang zijn. Een deel van de informatiestromen verloopt via het vakblad 'de Jachtopzichter'. Dit vakblad blijft ook in de toekomst een belangrijke en waardevolle positie innemen.

Voor zaken als bijvoorbeeld het aanmelden voor opleidingen, wil het bestuur graag alle leden rechtstreeks en direct kunnen informeren. Ook bij calamiteiten en actuele problematiek is het goed om de leden direct te kunnen benaderen. Een goede en snelle informatieverstrekking is daarom van groot belang voor iedereen.

Het bestuur heeft van ongeveer de helft van onze leden de actuele email adressen. Helaas ontbreekt er nog een aanzienlijk deel. Naarmate de ontwikkelingen toenemen, zullen deze mensen relevante informatie gaan missen. Wij doen dan ook een klemmend beroep op u om uw email adres door te geven aan het secretariaat via secretariaat@knvvn.nl.

Namens het bestuur,

Ger Verwoerd
Algemeen secretaris

(Achter)volgen

De boodschap achter dit artikel is bewust wording. De politie kan binnen wet en regelgeving overgaan tot een achtervolging. Deze zijn voor u als Boa niet van kracht.

Op verzoek van collega Boa's willen wij u een uiteenzetting geven welke bevoegdheden u als Boa (niet) heeft met betrekking tot (achter)volgen van bijvoorbeeld crossers in uw bewakingsgebied die uw stopteken negeren. Hierbij is het zeker niet onze bedoeling om u op welke manier dan ook te demotiveren tegen crossers etc. op te treden, maar de intentie is gelegen in het feit dat in toenemende mate er verantwoording moet worden afgelegd. Vergeet hierbij niet dat er naast het juridische aspect bij aan- en staandehouding van crossers, er uiteraard ook de vraag naar de inzet van geweldsmiddelen, evenals de vraag naar de civielrechtelijke aansprakelijkheid voor eventuele ontstane schade bij "crossers" aan de orde komen. We hopen u in dit artikel mee te nemen in wet en regelgeving, evenals ministeriële beschikkingen op dit thema betrekking hebbende.

Het kader waarbinnen de politie bij een achtervolging optreedt is helder benoemt. Om te beginnen nemen we u mee in een aantal ter zake dienende begrippen, bepalingen en regelingen, die van toepassing zijn op omschreven onderwerp.

ALGEMEEN

De Boa dient zich evenals de politie altijd af te vragen of haar optreden en het toepassen van dwangmiddelen noodzakelijk is (subsidiariteit vereiste) en deze in verhouding staan tot het beoogde doel (proportionaliteitsvereiste). Disproportioneel politieoptreden kan er voor zorgen dat de politie en/of Boa 'niet in haar rechtmatige uitoefening van haar bediening is'.

PROPORTIONALITEIT

De toegepaste dwangmiddelen moeten zoals gezegd in redelijke verhouding staan tot het beoogde doel. Het beoogde doel moet zwaarder wegen dan het belang dat door het middel wordt aangetast.

SUBSIDIARITEIT

Het toepassen van dwangmiddelen door de politie moet eveneens aan de eisen van subsidiariteit voldoen. Dit houdt in dat het toepassen van het dwangmiddel noodzakelijk moet zijn. Daarbij moet er op de minst ingrijpende wijze worden opgetreden. Het toepassen van een dwangmiddel is niet geoorloofd als het doel op minder ingrijpende wijze kan worden bereikt.

GEWELD

In de ambtsinstructie wordt onder geweld verstaan: elke dwangmatige kracht van meer dan geringe betekenis uitgeoefend op personen of zaken.

STOPTEKENS

Er zijn veel verschillende wetten die allemaal iets zeggen over stoptekens. De belangrijkste voor u zijn de Algemene wet bestuursrecht (art. 5:19 lid 4) en de WvW 1994 (art. 160 lid 1).

ARTIKEL 5:19 LID 4 AwB

Hij is bevoegd met het oog op de uitoefening van deze bevoegdheden van de bestuurder van een voertuig of van de schipper van een vaartuig te vorderen dat deze zijn vervoermiddel stilhoudt en naar een door hem aangewezen plaats overbrengt.

ARTIKEL 160 WvW 1994 LID 1

Op de eerste vordering van de in artikel 159 bedoelde personen is de bestuurder van een motorrijtuig verplicht dat motorrijtuig te doen stilhouden alsmede de volgende bewijzen behoorlijk ter inzage af te geven: samengevat betreffen dit het rijbewijs en het kentekenbewijs.

Van de bevelen of vorderingen, gegeven in het kader van het opsporen of onderzoeken van strafbare feiten, is er één die relatief vaak voorkomt en betrekking heeft op de Wegenverkeerswetgeving: dit is het geven van een stopteken. In verband met het frequent voorkomen en het specifieke gebruik (namelijk in het kader van de Wegenverkeerswet) wordt deze vorm van bevel of vordering ondergebracht in een afzonderlijk basisdelict. Het negeren van een stopteken is vrijwel altijd een poging tot het beletten van de opsporing van een strafbaar feit. Indien bovendien geen staande houding heeft kunnen volgen, wordt de opsporing of het onderzoek ernstig gehinderd.

Negeren van een stopteken is dus niet altijd strafbaar!

Normaal gesproken moet iemand aan een stopteken gevolg geven, maar .... alleen als dit wordt gegeven bij verkeersregeling of als er sprake is van een te houden controle op allerlei bepalingen uit de verkeerswetgeving. Als iemand verdachte is, moet je accepteren dat iemand het stopteken negeert. De achterliggende gedachte bij het stopteken is dus bepalend, want als het wordt gegeven ter staande houding van een verdachte, hoeft deze er in principe geen gevolg aan te geven. In alle andere gevallen wel.

Volgen en/of achtervolgen

In dit gedeelte hebben wij de hoofdlijnen voor u vermeld die zijn opgenomen in het richtinggevend kader bij (achter) volgen. E.e.a. is **uitsluitend** voor de politie(diensten) van kracht!

“Achtervolgen is een keuze, (doen) stoppen ook”

1 Aanleiding: De Minister van Veiligheid en Justitie heeft de toenmalige kwartiermaker van de Nationale Politie verzocht te komen tot een helder richtinggevend kader over de inzet en het optreden van de politie bij achtervolgen, tactisch volgen en geforceerde stops. Het onderwerp geforceerde stops zullen wij achterwege laten, daar dit zoals bedoeld in dit kader niet voor de Boa van toepassing is. Mede door de extra aandacht voor opsporing zien we een toename van achtervolgingen die bijna dagelijks gepaard gaan met risicovolle situaties. Betrokken collega's moeten vele afwegingen maken. Gaan we (achter)volgen of niet? Gaan we de auto dwingen tot stoppen? Zijn de risico's nog acceptabel? Deze afwegingen moeten vaak gemaakt worden in zeer korte tijd en in hectische omstandigheden. Achtervolgen doet een zeer groot beroep op de professionaliteit van politiemedewerkers om op een juiste wijze de goede afwegingen te maken.

2 Doelstelling: Omdat de omstandigheden waaronder achtervolgingen plaatsvinden vaak zeer divers zijn, is het niet goed mogelijk om eenduidige en algemene richtlijnen en werkinstructies te geven. Er zal zich altijd een situatie voordoen die niet voorzien was.

Met betrekking tot persoonlijke aansprakelijkheid (strafrechtelijk en mogelijk civiel) is het van groot belang dat collega's zich van de inhoud van dit kader bewust zijn!

Van de politiemedewerkers wordt doortastendheid, moed en handelen binnen de eigen professionele ruimte verwacht. Deze notitie is niet bedoeld om mogelijkheden bij achtervolgingen te beperken. De doelstelling van deze notitie is om een kader voor de Nederlandse politie - voor zowel medewerkers als leidinggevend - te bieden waarmee het gevaar en de risico's van een achtervolging kunnen worden afgewogen tegen het belang van de aanhouding.

Het gestelde in de Brancherichtlijn politie blijft onverminderd van kracht!

3 Wat verstaan we onder volgen en achtervolgen? Tijdens het proces rondom volgen en achtervolgen is het belangrijk dat bij voortdurende de afweging wordt gemaakt om tactisch op- en af te schalen. Dus wanneer van volgen naar achtervolgen overgaan en andersom.

3.1 Volgen: Een afweging kan leiden tot het besluit om tactisch te volgen i.p.v. te achtervolgen omdat er bijvoorbeeld gewacht kan worden totdat er een andere situatie ontstaat, zoals de situatie waarbij een

achtervolgde auto zelf stopt, of de ondersteuning door een heli en/of meerdere collega's kan worden afgewacht, of wanneer blijkt dat er sprake is van een bekende dader en/of bij navraag bij de meldkamer blijkt dat de bestuurder zeer gewelddadig en/of vuurwapengevaarlijk is en zich vervolgens de vraag voordoet: 'Zijn collega's daarop voorbereid en toegerust?' Ook het antwoord op deze vraag kan leiden tot de afweging om af te schalen.

3.2 Achtervolgen: Er zijn vele omstandigheden die van invloed zijn op de gevaarstelling bij achtervolgingen. Hieronder volgt een niet limitatieve lijst van omstandigheden die meegenomen kunnen worden in de afwegingen en dus van invloed zijn op de besluiten tijdens een achtervolging:

- Ernst strafbaar feit? Bekende dader? Soort (autosnel) weg, wel of geen gescheiden rijbanen? Aanwezigheid van rails of obstakels zoals bomen langs de weg?
- Gereden snelheden? Verkeersintensiteit? Aanwezigheid kwetsbare verkeersdeelnemers? Gevaarstelling voor achtervolgers, derden (overige verkeersdeelnemers) en achtervolgden? Weersgesteldheid? Risico's die door verdachten worden genomen? Vuurwapengevaarlijk? Voertuiggegevens en/of gevoerd kenteken?
- Aanwezigheid van ondersteuning collega's (meerdere auto's, heli)? Duur van de achtervolging?

Uitgangspunt is: Achtervolgen, tenzij...

WAT BETEKENT TENZI?

Er bestaat een relatie tussen de ernst van het gepleegde feit en de te nemen risico's. Vooraf is het onmogelijk expliciet aan te geven in welke gevallen met welke risico's achtervolgd mag worden. Achtervolgen kan gezien worden als een continu complex proces van afwegen en beslissingen nemen en daarbij is de uitkomst en de daarmee samenhangende gevolgen op voorhand niet volledig te voorspellen. De veiligheid van omstanders, ambtenaren en verdachte(n), kortom alle weggebruikers, heeft altijd de eerste prioriteit. Er dient continu zorgvuldige afweging plaats te vinden met betrekking tot de vraag of het inzetten van c.q. het doorgaan met een achtervolging in een redelijke verhouding staat tot het te bereiken doel. De aan een achtervolging verbonden risico's voor de inzittenden van het achtervolgde voertuig, de achtervolgende ambtenaren en eventuele derden moeten binnen aanvaardbare veiligheidsgrenzen blijven.

In de praktijk beginnen 9 van de 10 achtervolgingen na het 'negeren van een stopteken' of ontdekking van een feit of misdrijf op heterdaad. Bij lichtere vergrijpen zal eerder besloten worden om af te haken. Dat kan al zijn bij de eerste risico's. De bestuurder van een (voorrangs)voertuig blijft steeds strafrechtelijk verantwoordelijk voor zijn eigen beslissingen en rijgedrag. Het Openbaar Ministerie zal de proportionaliteit en de subsidiariteit van het handelen van de bestuurder toetsen, waarbij de Wegenverkeerswet 1994, de Aanwijzing Verkeersongevallen en de Brancherichtlijn kaderstellend zijn.

Er zal een zorgvuldige afweging moeten plaats vinden m.b.t. de vraag of het inzetten van een achtervolging in redelijke verhouding staat tot het te bereiken doel, met andere woorden zijn er andere mogelijkheden om het doel te bereiken. Denk hierbij aan de beginselen van proportionaliteit (staan het middel en het doel nog wel in een evenredige verhouding tot elkaar?) en subsidiariteit (is het doel ook te bereiken met andere, minder ingrijpende middelen?).

De beslissing tot achtervolging of afbreken daarvan wordt genomen door de betreffende politieambtenaar (bestuurder en/of bijrijder) zelf, de Officier van Dienst-Operationeel Centrum (OVD/OC) en/of de centralist Meldkamer.

Aansprakelijkheid

De politieambtenaar is verantwoordelijk voor de aanvaardbaarheid van het achtervolgen en bovendien is hij verantwoordelijk voor de risico's die worden genomen tijdens de achtervolging. Bij voortdurende zal hij onder steeds wisselende omstandigheden de risico's, voor zichzelf en zijn omgeving, moeten afwegen. De strafrechtelijke aansprakelijkheid van de politieambtenaar kan, ondanks de dienstomstandigheden, niet worden overgenomen door de werkgever. Voor alle duidelijkheid: de werkgever kan in voorkomende gevallen wel *separaat* aansprakelijk worden gesteld.

Volgen: Hieronder wordt verstaan het tactisch volgen (slim en zoveel mogelijk onopvallend ter voorkoming van een opgejaagde situatie) van één of meerdere personen die zich in/op enig voertuig verplaatsen, met als doel door signaleren en informeren van positie en omstandigheden van het (motor)voertuig en inzittenden een controle/aanhouding voor te bereiden.

Achtervolgen: Hieronder wordt verstaan het direct gecoördineerd, met één of meer herkenbare dienstvoertuigen volgen van personen in/op enig voertuig, welke personen zich met dat voertuig kennelijk opzettelijk aan een controle/aanhouding trachten te onttrekken, met de bedoeling dit (motor)voertuig daadwerkelijk tot stilstand te brengen en wettelijke bevoegdheden ten aanzien van deze personen toe te passen, onder de in deze procedure aangegeven omstandigheden.

Landelijke Brancherichtlijn Verkeer Politie

Om u inzichtelijk te maken hoe het is gesteld met de brancherichtlijnen van de politie, zijn door ons de meest belangrijke elementen vermeld. *Gelet op het feit dat een groene Boa nimmer kan optreden als bestuurder van een voorrangsvoertuig, hebben wij het desondanks belangrijk gevonden om u hiervan deelgenoot te maken.* Vooral de argumenten dat een bestuurder van een voorrangsvoertuig opgeleid en geoefend moet zijn, evenals het feit dat de bestuurder van een voorrangsvoertuig strafrechtelijk verantwoordelijk is, hebben er toe geleid dit onder uw aandacht te brengen.

Wanneer u onderstaande leest kan naar ons idee terecht de vraag worden gesteld of u in achtervolgning wilt geraken met bijvoorbeeld een crosser die een stopteken negeert.

De brancherichtlijn is opgesteld om de werkgevers een handreiking te bieden bij het op verantwoorde wijze toepassen van de regelgeving betreffende het gebruik van de optische en geluidssignalen en om in overeenstemming daarmee te handelen. Deze brancherichtlijn is van toepassing op bij de politie in gebruik zijnde motorvoertuigen die rijden met optische en geluidssignalen (en dus voorrangvoertuig zijn in de zin van het RVV90). Daarnaast moet de brancherichtlijn worden gezien als de maximaal toelaatbare grens voor het rijden met de algemene ontheffing van de bepalingen van het RVV90. De bestuurder van een voorrangvoertuig blijft steeds strafrechtelijk verantwoordelijk voor zijn eigen beslissingen en rijgedrag. Het gebruik van de optische en geluidssignalen rechtvaardigt niet dat het overige verkeer in gevaar wordt of kan worden gebracht of onnodig wordt gehinderd (artikel 5 Wegenverkeerswet 1994). Het Openbaar Ministerie kan tot strafrechtelijke vervolging over gaan wanneer de chauffeur gezien de gegeven situatie een ontoelaatbare mate van gevaar heeft doen ontstaan en er sprake is van een ernstige overtreding van de verkeerswetgeving!

Prioritering meldingen

De politie kent een aantal prioriteiten, welke door de centralist kunnen worden toegekend aan een melding. Het vraagstuk of een melding of een opdracht past binnen het concept 'dringende taak' bepaalt of hij mag besluiten tot het verlenen van toestemming.

Vaardigheden

De vaardigheden van alle executieve politieambtenaren, die zijn belast met een uitvoerende politietaken en daarbij de kans hebben om gebruik te (moeten) maken van optische en geluidssignalen, volgen eenmaal in de drie jaar een applicatietraining om hun beroepsvaardigheden actueel en op peil te houden.

Ministeriële Vrijstelling RVV

Hieronder staat de letterlijke tekst van de RVV vrijstelling voor de politie wanneer zij *niet* met optische en geluidssignalen rijden (voorrangvoertuig). *Deze vrijstelling is niet van toepassing op u als Boa, daar de Boa niet valt onder het gestelde in (voorheen) artikel 3, eerste lid van de Politiewet, thans artikel 2 van de Politiewet 2012.*

Onderwerp: Vrijstelling van bepalingen van het RVV ten behoeve van de Regionale Politiekorpsen.
DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
overwegende, dat de politie een openbare dienst is

als bedoeld in artikel 147 van de WvW1994; dat de politie tot taak heeft in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen, die deze behoeven; dat, voor zover zij op grond van artikel 91 van het RVV 1990 niet reeds van de bepalingen van het RVV 1990 mogen afwijken, het voor een goede uitvoering van deze taken gewenst is, dat aan de politie vrijstelling wordt verleend van de bepalingen van het RVV 1990; Gelet op art. 147 van de WvW1994;

- aan de regio's, ten behoeve van de bij hen in dienst zijnde ambtenaren van politie als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Politiewet 1993 en aan de Minister van Justitie ten behoeve van de bij het Korps landelijke politiediensten werkzaam zijnde ambtenaren van politie, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Politiewet 1993 alsmede ten behoeve van de bijzondere ambtenaren van politie als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de Politiewet 1993, vrijstelling te verlenen van de bepalingen van het RVV1990.
- bij gebruikmaking van aan deze vrijstelling ontleende bevoegdheden dient de veiligheid van het verkeer zoveel mogelijk te worden gewaarborgd en dienen de in de brancherichtlijn verkeer politie opgenomen voorschriften te worden nageleefd.
- bevoegdheden, ontleend aan deze vrijstelling, mogen slechts worden uitgeoefend voor zover dit voor de uitvoering van de opgedragen taak noodzakelijk is.

Wij hopen met dit artikel u bewust te hebben gemaakt bij het maken van keuzes, hoe op te treden tegen crossers in het algemeen en specifiek tegen crossers die stoptekens negeren. In afstemming met uw politie contactfunctionaris is het een aanbeveling om een soort plan van aanpak te maken en dit op voorhand te bespreken met het OM of Functioneel Parket, alvorens u actie onderneemt tegen (notoire) crossers.

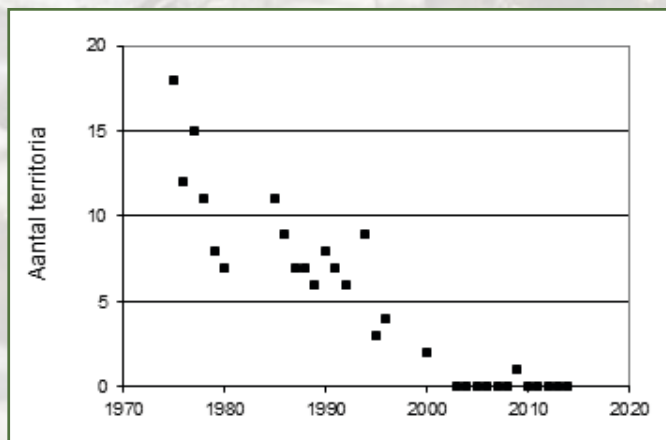
- Tekst: Joop Assink & Herbert Hoekerswever

Waar zijn onze houtsnippen gebleven?

Het moet in de jaren zeventig zijn geweest. In beverig handschrift gesteld kreeg ik een brief van F.J. Kuiper met de vraag of ik gegevens had over het broedvoorkomen van houtsnippen op de Veluwe. In die tijd trapte ik jaarlijks ruim honderd vierkant kilometer Zuidwest-Veluwe af op broedvogels, niet alleen houtsnippen en roofvogels maar alles dat kon vliegen. Slapen was iets voor de watjes, dus de nachtvogels moesten er ook aan geloven. Ransuilen bij de vleet, nachtzwaluwen, glimwormen zelfs, en natuurlijk houtsnippen.

De voorjaarsjacht op houtsnippen was toen al geruime tijd verboden (sinds 1925). In de gebieden die ik afstroopte was de houtsnip bepaald geen zeldzame broedvogel. Om een idee te geven: de gemiddelde dichtheid lag in mijn gebieden op de Veluwe in de jaren zeventig op 1-2 paren per vierkante kilometer. Het kan zijn dat de werkelijke dichtheid daarmee was overschat, want zoveel wist ik nog niet van het gedrag van houtsnippen (dat zou drastisch veranderen met de toepassing van zenders). Maar toch, als ik afga op het aantal eigen nestvondsten in 1976 tot en met 1978, namelijk 52, was het zeker geen zeldzaamheid. Maar zelfs in die tijd keek ik op van drie nestvondsten op één dag in 1976, en dat nog wel in een vak met middeloude Corsicaanse dennen ter hoogte van de Sysselt net bezuiden de spoorlijn Ede-Arnhem. Voor die drie nesten hoefde ik maar 300 meter te lopen. Wat ik toen nog niet wist, maar nu wel, was dat de bodemvegetatie drastisch zou veranderen. Zo'n vakje oersaaie dennen had toentertijd, behalve dood hout, naalden en mossen, geen weelderige vegetatie op de bodem. Krakend en knisperend baande ik me een weg door het vak (op zoek naar een sperwernest), en dat is iets waar zelfs de zenuwen van een broedende houtsnip het van begeven. Toen ik jaren later datzelfde vak opnieuw doorstruinde, liep ik geruisloos dansend over een smeletapijt. Geen spoor te bekennen van houtsnippen, en hoe zou het ook? Houtsnippen houden wel van bodemvegetatie, maar niet van smelematten. De nesten en territoria die ik in 1976 aan Kuiper had doorgegeven, waren 20 jaar later nog slechts herinnering. En omdat ik het netjes had opgeschreven, een herinnering die ik kon staven. Want als er een ding onbetrouwbaar is, dan is het wel wat in je geheugen blijft haken. Het staatje van houtsnippen als broedvogel op Planken Wambuis over 1974-2014 is waarschijnlijk de perfecte weergave van wat op de gehele Veluwe heeft plaatsgevonden.

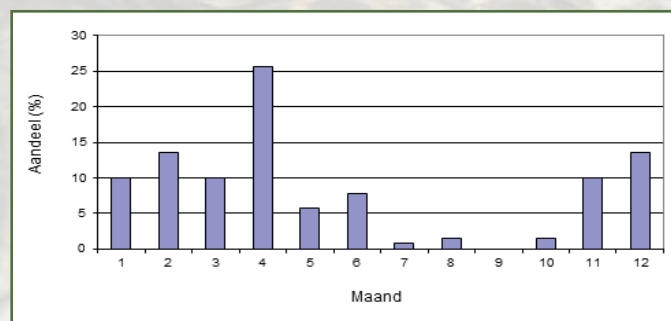

Houtsnippen zijn schaars geworden, op veel plaatsen zelfs totaal verdwenen. Nu is dat voor de Veluwe niet zo vreemd, immers een droge en voedselarme wereld waar een houtsnip met zijn gevoelige regenwormensnavel weinig te zoeken heeft. Maar het gaat ook op voor de bossen in de Flevopolders, bij uitstek houtsnippenbiotoop waar ik in de jaren tachtig en negentig fenomenale dichtheden aantrof. Net zo goed gekelderd! En niet zo maar een beetje: tussen 1989 en 2000 met ruim 80%, getuige herhalingskarteringen in terreinen van Staatsbosbeheer. We hebben geen idee waarom. In Nederland worden broedvogels weliswaar op grote schaal geteld, en dat al decennia lang, maar van de ecologie van de meeste soorten weten we niets en onderzoek wordt er nauwelijks gedaan. Zodoende blijven we hangen op het-kan-zus-maar-het-kan-ook-zo-praatjes, de babbeldebabbel waar vogelaars het patent op hebben, maar die ons niet verder helpt in de zoektocht naar het waarom der dingen.

Moeten we dan maar de kop laten hangen? Welnee, in het buitenland wordt schitterend onderzoek gedaan waardoor we nu tot in detail weten hoe de paarvorming in zijn werk gaat, hoeveel jongen worden grootgebracht, wat de overleving is met en zonder jacht, habitat- en voedselkeus, trends, you name it. Bovendien, houtsnippen zat. Daarvoor moeten we wel naar het noorden. Om een idee te geven: de meeste recente schatting voor Zweden komt uit op 580.000 paren (met een toename in de afgelopen 30 jaar), die van Finland op 160.000 paren. Dat gaat om miljoenen vogels. Kijk, dan praat je ergens over. Honderdduizenden daarvan ploffen in november in Nederland neer, elk jaar weer een verbazingwekkende ervaring. Tijdens mijn dagelijkse strooptochten rond mijn huis in Drenthe heb je de ene dag geen enkele houtsnip, de volgende dag een tiental in slechts een uurtje sjouwen. Extrapoleer zo'n lokale dichtheid eens over het hele land en houd in gedachten dat de dichtheden langs de kust door stuwing vele malen hoger zijn. Dan snap je onmiddellijk hoe reusachtig het achterland van die vogels moet zijn. Die massa schuift in zijn geheel op naar West- en Zuid-Europa (relatief weinig gaan er de Pyreneeën over). Daar vormen ze een bron van verbazing en vreugde voor de vogelaars en (buiten Nederland, want bij ons mogen ze niet meer worden geschoten) de jagers.

Vlak bovendien de haviken niet uit. Uiteraard kijken zij in november niet uit naar de komst van houtsnippen, maar er is geen twijfel dat ze op de dag nauwkeurig de binnenkomst van dikke aantallen houtsnippen registreren. En prompt benutten. Houtsnippen mogen dan een cryptisch verenkleed hebben, ze vallen wel degelijk op.

Zeker voor een jager als de havik, die vaak langere tijd vanuit zijn zitboom de omgeving afspeurt. Geen beweging ontgaat hem. Ik imiteer dat gedrag wel eens, en kies daarbij tijdens een vorstperiode – door ervaring wijs geworden – een op de zon gerichte bosrand uit. Ook ik zie dan in geen tijd beweging op de bosgrond, wat bij nadere beschouwing een houtsnip blijkt te zijn (of een merel). Houtsnippen schuifelen namelijk tijdens het foerageren in drieteenstrandloperstijl al sonderend met de snavel door de bladrijke onderlaag van het bos (vandaar ook dat ze de pest hebben aan smele, daar kun je niet overheen trippelen). En hoewel jagers vaak doen voorkomen dat een houtsnip, laat staan twee tegelijk met een dubbelloops (denk aan de Bols Snippen Club), moeilijk te schieten is, het zijn trage vliegers die zonder al te veel zwenkingen proberen weg te komen. Een havik hoeft zich niet bovenmatig in te spannen om dat 300-grams boutje in te halen. De hap voor vandaag is weer binnen. Toch is de houtsnip geen belangrijke prooi voor haviken. Met 140 houtsnippen op 21.335 prooien, gevonden in 1972-2014, betreft dat maar 0,65% van het totaal. De verdeling van die prooien over het seizoen laat zien dat haviken ze vooral in het vroege voorjaar pakken, en dat ze het echt moeten hebben van de trekvogels en overwinteraars. De piek in april is eigenlijk een piek in maart (ik vind de prooien uiteraard niet altijd op de dag dat ze werden geplukt); de sterkste trek vindt namelijk in november en maart plaats.

Afgezien van enkele stukken in De Levende Natuur, waarvan één samen met M.F. Mörzer Bruijns, heeft J.F. Kuiper nauwelijks over houtsnippen geschreven. Hij startte namelijk te laat met zijn interesse voor houtsnippen, namelijk ná zijn pensioen. De grootscheepse enquête onder vogelaars en jagers, waarvoor ik mijn gegevens over 1976 afstond, ligt – als het goed is – in depot bij Naturalis. Misschien een idee om dat materiaal eens op te graven? Wat een mooi tijdsbeeld moet dat zijn. Het beoogde boek over houtsnippen kwam er niet, hij stierf in 1981, 85 jaar oud. Het geeft maar aan: nooit wachten met onderzoek tot na je pensioen. Je kunt niet vroeg genoeg beginnen.

■ Tekst en foto: Rob Bijlsma

DOOR HAVIK GEPLUKTE HOUTSNIP,
BERKENHEUVEL, 13 MAART 2013.

De beide witgetopte veren in de voorgrond zijn staartpennen. De staartveren van houtsnippen hebben een helderwitte eindband, maar alleen aan de onderzijde. De top van de bovenzijde is namelijk grijs. In normale zit valt zodoende de snip niet op. De functie van de reflecterend witte toppen aan de onderzijde van de staartpennen wordt pas duidelijk tijdens de voorjaarsbalts, als het mannetje zijn rondjes roddelt en de vrouwtjes op de bosbodem rondscharrelen. Een paringsbereid vrouwtje zoekt een open plekje op en klapt haar staart op haar rug zodra ze een mannetje ziet/hoort aankomen. Het weinige licht is voldoende om de staartpunt als een helderwitte vlag zichtbaar te maken [zie inzetfoto]. Ze geeft een signaal af, niet te missen door het mannetje dat immers al bolderend naar beneden kijkt, op zoek naar paringsbereide vrouwtjes. Als er meerdere mannetjes tegelijk een vrouwtje ontwaren, iets wat we helaas in Nederland niet zo vaak meer treffen, breekt de pleuris uit. Het moge duidelijk zijn: houtsnippen zijn niet monogaam.

Hub Vink 25 jaar Jachtopzichter

Op 20 september 2014 nam jachtopzichter Hub Vink afscheid als buitengewoon opsporingsambtenaar van de Groene Brigade van de Provincie Limburg, dit wegens het bereiken van de 65-jarige leeftijd. Tevens vierde hij deze dag zijn 25 jarig jubileum als jachtopzichter van de Jagersvereniging 'De Lexhy'. Deze feestelijke bijeenkomst vond plaats op het Landgoed 'De Lexhy' in Geleen, onder buitengewoon mooie (zonnige) weersomstandigheden.

Hub Vink begon zijn carrière als jachtopzichter in 1989 te Puth Schinnen, waar hij in dienst trad van de heer Van de Boorn. Na een aantal jaren ging hij als jachtopzichter over naar de Jagersvereniging 'De Lexhy' op het gelijknamige landgoed in Geleen. Het jachtveld was niet zo groot, maar in die tijd was er veel werk aan de winkel. Jachtveldverzorging, de bestrijding van predators en natuurlijk de bestrijding van de wildstroperij vormden een belangrijke taak.

Er was in die tijd een goede wildstand. Veel reewild, een zeer goede hazenstand, veel fazanten en patrijzen en een enorme hoeveelheid wilde konijnen. De wildstroperij vierde in die tijd hoogtij in het Limburgse land. Veel lokale stropers probeerden mee te snoepen van de wildstand, met gebruikmaking van klemmen, strikken, vangkooien, fret en buidel en lichtbak en geweer. Door zijn grote inzet en praktische vakkennis, en met ondersteuning van de Groep Veldpolitie Limburg, werd menig stroper staande gehouden en na inbeslagname van materiaal en met een proces-verbaal rijker weer naar huis gestuurd.

In 1996 werd hij als jachtopzichter benoemd voor de Faunabeheereenheid 'Graetheide', waar ook de Jagersvereniging 'De Lexhy' deel van uit maakte. In november 2007 werd de jachtopzichter in vaste dienst aangenomen bij de Groene Brigade van de Provincie Limburg. Het was een erkenning en waardering voor de grote praktische kennis en bekwaamheid van Hub Vink. Hier heeft hij samen met het team van de Groene Brigade baanbrekend werk verricht op het gebied van handhaving en terugdringen van de verloedering in het buitengebied in Limburg.

Als jachtopzichter gaat hij niet stoppen. Hij blijft als jachtopzichter doorgaan voor de Jagersvereniging 'De Lexhy', waarbij hij natuurlijk altijd kan terugvallen op zijn collega's van de Groene Brigade.

Op 20 september jl. werd door voorzitter A.J. Schakel van de afdeling Brabant-Limburg de zilveren speld en de bijbehorende oorkonde '25 jaar Jachtopzichter' namens de KNVvN aan hem uitgereikt, onder dankzegging voor zijn inzet in de afgelopen 25 jaar. Wij spreken de wens uit dat Hub Vink nog lang, in goede gezondheid, zijn activiteiten als jachtopzichter zal mogen voortzetten.

▪ Tekst: A.J. Schakel

Ingezonden brief

De afgelopen periode is er erg veel commotie (geweest) over het doodschieten van enkele wilde zwijnen welke juist daarvoor door de brandweer uit het water waren gered. Los van de (juridische) vraag of dit correct was of niet, heeft het voorval geleid tot ontoelaatbare persoonlijke bedreigingen van de betreffende Boa. In de Stentor van 21 november 2014 stond onder 'Uw mening' de volgende ingezonden brief afgedrukt, afkomstig van een mevrouw uit Zwolle.

Jachtopziener

Of de jachtopziener die in september twee bijna verdronken zwijnen doodschoot de minder juiste of onjuiste beslissing heeft genomen, is moeilijk achteraf vast te stellen. Maar de dreigementen waarmee hij sindsdien bestookt wordt, hebben gegarandeerd niets te maken met liefde voor dieren, maar veel meer met ongecontroleerde agressie en venijn. Deze 'dierenvrienden' kunnen beter hun energie besteden aan openlijke (dat wil zeggen met vermelding van naam en toenaam), goed onderbouwde kritiek op het ook in Nederland overal aanwezige dierenleed, dat bewust, opzettelijk en zonder enige noodzaak wordt toegebracht voor geld en het smaakje. Ik hoop dat de jachtopziener zijn leven er niet door laat verzuuren en de ontboezemingen meteen weg klikt.

**ACTUELE STAND:
LEDEN 712
DONATEURS 357**

■ **AFDELING GRONINGEN-DRENTHE-FRIESLAND**

Voorzitter: dhr. T. Sijmonsma
Rijksweg 154
9011 VJ Jirnsrum
06-46487488
titussijmonsma@hotmail.com

Secretaris: dhr. S. Nijssingh
Eerste Compagnonsweg 34
8415 AC Bontebok
06-19338657
stevennisingh@hotmail.com

■ **AFDELING OVERIJSEL**

Voorzitter: dhr. G.D. Velten
Weverstraat 2
7461 CD Rijssen
06-29076243
gvelten@rocvantwente.nl

Secretaris: dhr. A. Eertink
Vossenweg 1
7451 HJ Holten
06-22601279
natuurtoezicht@live.nl

Overleden OV:
2174, de heer B.W.A. Visschedijk,
Denekamp (26 juni 2014)

■ **AFDELING GELDERLAND-FLEVOLAND**

Voorzitter: dhr. C.P.G. de Meijer
Hagemanswei 54
6843 XN Arnhem
026-325 7003
coen28@gmail.com

Secretaris: vacant

■ **AFDELING UTRECHT-T GOUD**

Voorzitter: Jhr. Mr. J.P. van Suchtelen Jr.
Rhodensteinsealaan 8
3947 NC Langbroek
06-22444259
vansuchtelen@xs4all.nl

Secretaris: dhr. J. van Eijk
Sanderburgerlaan 3
3947 CS Langbroek
06-27077287
jvaneijk03@hotmail.nl

Nieuwe leden U-G:
2240, de heer G. Spies, Driebergen
Rijsenburg
2242, de heer J.H. Schaap, Soest

Overleden U-G:
1044, de heer G. Beijeman, Nieuwkoop

■ **AFDELING NOORD-HOLLAND**

Voorzitter: dhr. J. Engelhart
Yenusstraat 43
1973 XK IJmuiden
06-53496023
patricia-jeroen@tele2.nl

Nieuwe leden NH:
2239, de heer R. Scheffers, Beverwijk

■ **AFDELING ZUID-HOLLAND**

Voorzitter: dhr. J. Wansinck
Voorweg 68-b
2431 AR Noorden
0172-408620 of 06-20571805
wansinck48@live.nl

Secretaris: dhr. P.H. Korstanje
Albert Cuyplein 1
3141 GA Maassluis
010-5910154 of 06-50662731
Kabako@kabelfoon.nl

■ **AFDELING ZEELAND**

Voorzitter: dhr. A. Sol
Havenstraat 8
4531 EK Terneuzen
0115-689568 of 06-51337643
info@soladvocaat.nl

Secretaris: dhr. P.J. Sinke
Moerdamme 24
4415 AP Oostdijk
06-14249835
petersinke@hotmail.com

Overleden Ze:
1231, de heer A.J. Goudzwaard, Burgh Haamstede (28 augustus 2014)

■ **Afdelingsactiviteiten:**

April 2015: jaarlijkse ledenvergadering afdeling Zeeland
Juni 2015: jaarlijkse BBQ afdeling Zeeland

■ **AFDELING BRABANT-LIMBURG**

Voorzitter: dhr. A.J. Schakel
Stevenweertweg 9
6051 GP Maasbracht
0475-853659
arieschakel@gmail.com

Secretaris: dhr. A.J.G.P. Cuppens
Berkestraat 14
6031 XB Nederweert
06-29477369
aj.cuppens@kpnplanet.nl

Nieuwe leden B-L:
2241, de heer P.T.H. Keiren, Boxmeer

Overleden B-L:
1028, de heer W.H. Backes, Haelen

**Secretariaat KNVvN:
Postbus 693, 4200 AR Gorinchem
Bezoekadres: Stephensonweg 14, 4207 HB Gorinchem
e-mail: secretariaat@natuurtoezicht.nl Tel: 0183 - 822 909**

Website

Kijkt u welens op de website? Zo kunt u onder andere kijken naar de berichtenservice. Wanneer wij een bericht op de website posten, dan krijgt u hiervan een melding via email. Leden van wie wij een e-mailadres hebben, zijn automatisch ingeschreven. Nog niet geabonneerd? Dan kunt u zich via de website aanmelden.

Ook is er een roterende banner met natuurfoto's. Daar kan ook uw foto in verschijnen! Minimumbreedte van deze foto is 960px. Hou er rekening mee dat er een bruikbare zone van 960px breed en 276px hoog uitgesneden wordt. Uw natuurfoto's kunnen ook op de site gezet worden als wallpapers. Minimumafmetingen hiervoor zijn 1600px breed en 1200px hoog. Heeft u een mooie natuurfoto, dan stuurt u deze met uw naam en de naam van het gebied waar de foto genomen werd, naar webmaster@natuurtoezicht.nl en wij plaatsen die op de site.

■ Frank Wagemans en Jaap van der Hiele, Webmasters natuurtoezicht.nl

Betaald parkeren in de natuur?

Onlangs heeft Natuurmonumenten onder leden en niet-leden van de vereniging een enquête gehouden, onder andere over het draagvlak onder hen voor betaald parkeren in natuurgebieden. Van de 43.000 ondervraagden kon 40% zich daarin vinden.

Volgens Marlous van 't Pad Bosch van Natuurmonumenten betekent dat niet direct dat 60% tegen is. Mede om die reden start NM een experiment met betaald parkeren in drie natuurgebieden waar veel recreanten komen. Welke gebieden dat zijn is nog niet bekend, in het voorjaar van 2015 moet daar meer duidelijkheid over zijn.

Parkeergelden innen lijkt op het eerste gezicht een makkelijke bron van inkomsten en daar zijn veel natuurorganisaties momenteel naar op zoek. Natuur kost nu eenmaal geld, en dat moet ergens vandaan komen. Dat is wel begrijpelijk. Maar ik schrijf nadrukkelijk lijkt! Want het invoeren van betaald parkeren gaat niet zomaar.

Ik spreek uit ervaring daar ik in een eerdere carrière als lid van de bedrijfsleiding van Natuurpark Berg en Bos in Apeldoorn (inderdaad, daar waar ook dit jaar de ledenvergadering plaats vond) de invoering van betaald parkeren heb meegemaakt en begeleid. Los van bestemmingsplannen en andere regels, heb je te maken met Nederlanders. En die kunnen in een enquête wel aangeven dat ze wel willen betalen voor een parkeerplaats in het bos, maar als je ze de keuze geeft, wordt de auto toch echt op de gratis plaats gezet.

Wil je voorkomen dat het bos straks vol auto's staat, in plaats van de parkeerplaats, dan zullen er buiten de parkeerplaats een hoop voorzieningen getroffen moeten worden. Parkeerverboden, paaltjes en andere dwingende voorzieningen om de automobilist op de parkeerplaats te dirigeren. En je moet de uitzonderingen regelen, ontheffingen voor bijvoorbeeld aanwonenden. Een betaalde parkeerplaats heeft daarmee ingrijpende gevolgen voor de directe omgeving.

Op de parkeerplaats zelf moet ook een investering gedaan worden, onder andere in betaalvoorzieningen. Ondanks dat daarmee investeringen van tonnen euro's gemoeid zijn, is mijn ervaring dat die dingen altijd in storing springen wanneer je niet in de buurt bent. Vooral op zondag aan het eind van de middag, als iedereen na een mooie boswandeling weer huiswaarts wil gaan. Papier op, wisselgeld op, een grapjas heeft een stokje in de muntsleuf geduwd of de kaartlezer van de slagboom weigert de kaart. Kortom, een storingsdienst is dan noodzakelijk.

Ook mag de automobilist, zeker wanneer deze moet betalen, iets verwachten van de beheerder of eigenaar van die parkeerplaats. Wanneer die destijds voldoende laag afgezaagde boomstobbe in een onverhard parkeervak nu plots toch te hoog blijkt te zijn, doordat zand of grind weggereden zijn, en er blijft een spoiler of uitlaat van een auto achter hangen, dan kan de beheerder een aardige claim tegemoet zien. Onderhoud zal op een hoger niveau moeten komen te liggen dan bij een 'standaard plekkie in de berm'.

En zelfs als aan alle randvoorwaarden wordt voldaan, is en blijft handhaving noodzakelijk. Staat er één auto onbetaald of verkeerd geparkeerd, dus gratis buiten de parkeerplaats, dan heeft dat een enorme aanzuigende werking. Die wordt pas opgeheven zodra men doorheeft dat ertegen wordt opgetreden. De kosten van handhaving kunnen dan enorm oplopen.

Ligt de toekomst van de jachtopzichter in het innen van 'groene parkeerbelasting'?

Al met al lijkt het invoeren van betaald parkeren in natuurgebieden een mooie bron van extra inkomsten, maar er staan ook

aanzienlijke kostenposten tegenover. Het is niet nieuw, er zijn natuur- of recreatiegebieden genoeg te vinden waar betaald parkeren al is ingevoerd. Natuurmonumenten gaat er nu mee experimenteren, ik ben erg benieuwd naar de resultaten van de kostenbaten analyse!

■ Tekst: Arjan van Dijk

Mijn bijtring was een hazenbot

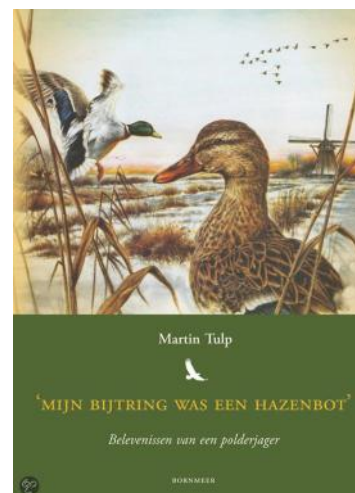
Recent is een bijzonder aardig boek verschenen waarin een veertigtal jachtbelevissen worden beschreven. Dit werk met de titel 'Mijn bijtring was een hazenbot' is geschreven door Martin Tulp, een polderjager in hart en nieren.

Jachtpassie is niet erfelijk, maar als zoon van 'Meester Tulp', onderwijzer én jager, in Hoogwoud, ging de schrijver (1950) al heel jong mee op jacht. Eerst als drijver, en vanaf zijn 16e met het geweer. Bijna 50 jaar later is hij nog steeds te vinden in de West-Friese velden.

Martin Tulp neemt u mee in zijn herinneringen aan bijzondere (jacht)momenten in het veld. Van hoe hij als klein jongetje mee het veld in wilde, maar nog niet mocht en ongeduldig moest wachten tot vader met de buit weer thuiskwam, tot bijvoorbeeld dat prachtige schot waarbij meerdere eenden tegelijk werden geschoten. En over vele belevissen, observaties en pogingen om wild te bemachtigen die menig jager bekend in de oren zullen klinken.

Het is een makkelijk leesbaar boek, maar juist door de herkenbaarheid van situaties en belevingen is het ook een heerlijk boek om ter ontspanning op een avond bij het haardvuur te lezen. Het telt 180 pagina's en is geïllustreerd door Kees van Scherpenzeel. Hij was tussen 1978 en 2012 werkzaam als professioneel illustrator en heeft in de loop der jaren honderden natuurboeken, kinderboeken, streekromans en tijdschriften van tekeningen voorzien. Ook heeft hij enkele jachtboeken geïllustreerd.

Het boek wordt uitgegeven door Bornmeer in Gorredijk, de uitgeverij welke eerder de bekende werken 'Jagen in Nederland' en 'Lokvogels' van Siebren Siebenga heeft uitgegeven. U kunt het boek bij hen bestellen, maar ook via het ISBN nummer bij de boekhandel.

Uitgeverij Bornmeer
 Postbus 234
 8400 AE Gorredijk
 Tel: 0513 490 319
 e-mail: info@bornmeer.nl
 ISBN 978-90-5615-332-8
 Kosten: € 17,50

Tropische vissen naar Nederland

Tropische vissen zwemmen mogelijk door warmere zomers noordelijker dan ze eerder deden. Bij Spanje komen ze in een golfstroom terecht en zo belanden voor Nederland onbekende vissoorten op de Hollandse kust.

Die verklaring geeft bioloog Pierre Bonnet van Ecomare voor alweer een vondst van een dode tropische vis op het strand van Texel. Eind oktober speelde daar een dode Kogelvis aan, een giftige vis die in de Atlantische Oceaan thuishoort.

Inmiddels is bekend geworden dat rond dezelfde tijd ook een dode Vijlvis is gevonden, die normaliter bij Afrika en de VS voorkomen.

Verslag Landelijke Schietdag 2014

De jaarlijks gehouden schietwedstrijd op de kleiduiwenbaan De Betuwe te Ommeren vond dit jaar plaats op vrijdag 19 september, reeds enkele maanden van te voren bekend gemaakt bij de afdelingen. De schietcommissie mocht zich verheugen in een mooi aantal aanmeldingen.

We begonnen de dag met koffie en een dikke plak cake, beschikbaar gesteld door KSV. Na een ieder hartelijk welkom geheten te hebben en de vicevoorzitter van onze vereniging te hebben geëxcuseerd vanwege privé omstandigheden, begonnen de afdelingen aan het echte werk, namelijk de wedstrijd. De bestond ook dit jaar weer uit 3 onderdelen; 40 kleiduiwen en 5 schoten met luchtwapens, pistool en buks.

Om 12.30 uur werd een voortreffelijke lunch geserveerd, waarna de inmiddels traditionele verloting werd gehouden. Deze verloting dekt een groot deel van de kosten van deze dag en is dus van groot belang. Mede door onze sponsors en de prijzen welke de afdelingen hiervoor aangeleverd hebben, kunnen we terugkijken op een geslaagde verloting. Niet in de laatste plaats is dit succes te danken door de dames van de afdeling Brabant-Limburg, namelijk mw. V.d. Heyden en mw. Thijssen, welke beiden voor de verkoop van de lootjes zorgden. Hiervoor onze hartelijke dank!

In de middag konden de individuele schutters zich met elkander meten in een wedstrijd over 25 kleiduiwen op 3 banen. Van deze mogelijkheid werd goed gebruik gemaakt en na afloop konden we de 3 schutters met de hoogste scores feliciteren. Zij ontvingen voor hun prestaties een leuke prijs. Daarnaast was er nog de vrije baan op buks en pistool. Hiervan werd wat minder gebruik gemaakt, maar toch wisten enkele leden zich te kwalificeren. Bijzonder was de aanwezigheid van de 'oude crack van Noord-Holland', Joop Doornbosch. Hij deed mee met buks schieten en

wist zich te kwalificeren. De schietcommissie vindt het toch jammer dat Noord-Holland zich moest afmelden, ze hebben altijd een goed team gehad dat om de prijzen meeschoot!

De sluiting van het kaartenbureau was om 15.45 uur en de wedstrijden werden gesloten om 16.00 uur.

Ook nu bleek weer de grote betrokkenheid van de leden van de afdelingen die elk jaar weer met groot enthousiasme aanwezig zijn en zich vol overgaven wagen aan de wedstrijd. Het is fijn om te zien en te ervaren dat veel afdelingen met groot enthousiasme meedoen. De afdelingen Groningen-Drenthe en Friesland, thans één regio, hadden zich ieder ingeschreven met 2 teams. Dit vooral dankzij Gerrit Stuiver die zeer actief is op dit gebied, onze complimenten daarvoor! Wij vinden het leuk, maar ook prijzenswaardig dat de afdelingen, bestaande uit meerdere provincies, zich inschrijven met meerdere teams. Dit geeft meer binding en onderlinge sportieve competitie.

Ook zijn veel van onze traditionele jachtopzichters en oud-leden op deze dag aanwezig. Velen van ons kennen deze mannen die elk jaar weer aanwezig zijn bij naam. Dit jaar hebben we één van hen even in het zonnetje gezet, namelijk Teun Vredegoor uit Montferland. Teun woonde dit jaar voor de vijftigste keer de jachtopzichtersdag bij! Na overhandiging van een mooie fles Jägermeister en een groot applaus van de aanwezigen, hebben we Teun weer uitgenodigd voor volgend jaar.

Deze dag zou niet tot zo'n succes leiden als we geen sponsors hadden. Mede door hen en de prijzen van onze afdelingen uit het land kunnen we een mooie prijzetafel aanbieden. Dit geeft de verloting een grote meerwaarde. Tevens willen we al onze deelnemers, vrijwilligers en natuurlijk KSV De Betuwe bedanken voor hun inzet en medewerking.

Afdelingen klassemment:

Plaats	Afdeling	Hagel	Buks	Pistool	Totaal
1e	Gelderland-Flevoland	154	168	168	238
2e	Utrecht 't Gooi	148	175	154	230,25
3e	Brabant-Limburg	150	157	153	227,50
4e	Zeeland	130	170	172	215,50
5e	Overijssel	145	145	131	214
6e	Friesland	143	124	85	195
7e	Groningen-Drenthe	109	173	92	175,25

Individueel klassemment:

	Naam	Hagel	Buks	Pistool	Totaal
Overall, 1e plaats	Ronald Reinke (Utrecht)	34	39	36	109
2e plaats	Philip Crum (Gelderland)	37	36	33	106
3e plaats	Gerrit Spies (Utrecht)	27	34	44	105
Hagelschieten	Philip Crum (Gelderland)	37 punten			
Kogelschieten (buks)	Rene Wink (Zeeland)	40 punten			
Pistoolschieten	Gerrit Spies (Utrecht)	44 punten			

Nog leuk om te vermelden: als reserve van afdeling Gelderland schoot Willem Huis in't Veld mee, ook Willem had 40 punten met het kogelschieten met de buks!

Uitslagen vrije banen (middag):

Hagelbaan

Philip Crum	24 punten
Jeroen van Eijk	23 punten
Jean Hasekamp	22 punten

Windbuks, 5 schoten

Ton Cuppens	41 punten
Joop Doornbosch	40 punten + steunserie 39 punten (77 jaar, buitengewoon lid Noord-Holland)
Theo van der Horst	35 punten

Pistool, 5 schoten

Theo van der Horst	49 punten
Ton Cuppens	43 punten
Kees van de Wal	34 punten

Als commissie kunnen wij terug kijken op een bijzonder mooie en gezellige schietdag. Na iedereen bedankt te hebben voor hun positieve inbreng en hulp en onze leden opgeroepen te hebben om zaterdag 27 september naar de ALV te gaan, werd de wedstrijd afgesloten om 17.15 uur. Hierna werd door velen gebruik gemaakt van een voortreffelijk sparerib- en satébuffet.

De schietcommissie,
Kors Pater, Jeroen van Eijk en Theo van der Horst.

De LKS 2014 werd gesponsord door:

GEWEERMAKERIJ
ELSPEET

MEESTERS IN JACHT- EN
SCHIETSPOORT

HEMKER & BEKKING
dé winkel voor de buitenmens

Mets Jachthuis
Hunting & Outdoor
De webshop voor al uw jacht(honde)
en outdoor benodigdheden

In het voetspoor van...

Arno Protzmann en Richard Krejenzang

Zaterdag 8 november 2014, ik heb vandaag een afspraak met Arno Protzmann (32) en Richard Krejenzang (28). Misschien komen bij sommige van u deze namen bekend voor. Dat klopt, want Arno is de zoon van Bennie Protzmann en Richard de zoon van Henk Krejenzang. Beide vaders zijn BOA en al een groot aantal jaren lid van de KNVvN. Bennie is werkzaam als vrijwillig BOA in het 'Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug' en bij de WBE 'Sallandse Heuvelrug'. Henk is werkzaam als BOA bij de gemeente Rijssen-Holten. Daarom heet dit artikel 'Op pad met...' deze keer dan ook 'In het voetspoor van...'

Ik laat u kennis maken met 2 jongemannen die nog geen BOA zijn, maar momenteel studeren voor hun basisdiploma. Zij doen dit schriftelijk in de avonduren en hopen in maart 2015 examen te doen. Zij kennen elkaar via hun vaders. Arno had al besloten om BOA te worden en toen Richard dit hoorde besloot ook hij de cursus te volgen. Kunnen ze elkaar hierin steunen als het nodig is.

Geen 5-daagse werkweek

Beide hebben ze het BOA-werk van kinds af aan via hun vaders meegekregen en weten wat deze er voor moeten doen en laten. Daarom de vraag hoe zij het optreden zien van de huidige BOA? Samen denken ze er een goed beeld van te hebben en vullen elkaar aan. Een BOA heeft geen 5-daagse werkweek met dagen van 9 tot 5. Je moet regelmatig bij nacht en ontij en ook in de weekeinden op pad. Het is eigenlijk een manier van leven. Omdat de regering en de natuurorganisaties steeds minder geld ter beschikking stellen voor toezicht en handhaving, zal er ook steeds meer van hen worden gevraagd, meer voor minder. Mensen die zich niet volgens de regels gedragen doen dat niet altijd uit onwil maar veelal uit onkunde. Je moet deze mensen tegemoet treden en hun gedrag proberen te veranderen door hen duidelijk te maken waarom er bepaalde regels zijn. Ze weten ook dat als je dit werk doet je niet altijd vriendelijk wordt bejegend, want de boswachter is geen autoriteit meer waar je je hoed voor afneemt. Hier zul je ook mee om moeten gaan en 'schrijven' is niet altijd de beste oplossing. Het beroep van BOA wordt soms in de media in een kwaad daglicht gesteld en je zult hierover vaak uitleg moet geven aan de mensen. Als BOA ben je in de eerste plaats gastheer en het visitekaartje voor de organisatie waar je voor werkt. Maak eens wat vaker een praatje met de recreanten in jouw gebied, want zij zijn niet alleen de extra oren en ogen maar hebben soms ook goede ideeën. Richard en Arno weten dus waar ze aan beginnen en zijn heel gemotiveerd om ook BOA te worden. De motivatie van beide om de cursus te gaan volgen is om begrijpelijke redenen geheel verschillend.

Als stagiaire

Arno runt momenteel samen met zijn ouders en zijn vrouw een kalverhouderij en een kleinschalig vakantiepark. Omdat de houderij aan de rand van het Nationaal Park ligt zijn er geen uitbreidingsmogelijkheden. De kans bestaat dat zij er op termijn helemaal mee moeten stoppen. Het Nationaal park is het grootste recreatiegebied in Overijssel. Daarom hebben Arno en zijn vader de afgelopen jaren zelfstandig een kleinschalig vakantiepark, "Erve Protzmann", op hun erf gebouwd. Arno wil net als zijn vader geen fulltime BOA zijn maar 'hobby' vrijwilliger bij het Nationaal Park en de WBE. Ook heeft hij een jachtakte en samen met de WBE beheren ze de reeënstand in het Nationaal Park. Aan de hand van de jaarlijkse tellingen wordt beslist en besloten hoeveel reeën er moeten worden afgeschoten om een gezond reeënbestand te krijgen en te houden. Hij denk niet dat er gevaar bestaat voor belangenverstremgeling want iedere betrokkene is hier heel transparant over. Hij gaat nu al regelmatig als stagiaire mee op pad, samen met de andere BOA's uit de omgeving of met zijn vader. Hij kent het gebied op zijn duimpje. Zijn vader is nu 63 jaar en zal vandaag of morgen graag het stokje aan zijn zoon willen overdragen.

Een logische keus

Richard is vlak voor het eind van zijn MBO opleiding gestopt om als zelfstandig pannenslag in de bouw aan de slag te gaan. Zwaar lichamelijk werk en veel geld verdienen, maar of je dit werk je leven lang volhoudt is maar zeer de vraag. Daarom heeft hij er voor gekozen om weer te gaan studeren. Richard hoopt dan ook om via een baan als vrijwillig BOA op termijn vast werk te krijgen, net als zijn vader in groen en grijs. Richard heeft een jachtakte en samen met zijn vader en kennissen heeft hij een jachtveld op klein wild in de buurt van Enter. Hij is trots op zijn bijna 2 jarige Bayerischer Gebirgs Schweisshund die hij opleidt als zweethond. Als hij samen met zijn vader of vrienden in de omgeving van Berlijn op groot wild jaagt mag zijn hond ook mee. Met zijn vader is hij regelmatig aan het fretteren. Dit meestal naar aanleiding van klachten over konijnen. Een andere hobby die hij samen met zijn vader beoefent is het jachthoorn blazen. Op de vraag wat zijn vrienden van zijn keus om BOA te worden vinden, antwoord hij dat zij het eigenlijk een logische keus vonden en dat het voor hen geen verrassing was.

's Middags mag ik met Arno en zijn vader nog mee op ronde door het NP. Beide vaders zijn trots op hun zonen dat ook zij kiezen voor dit werk en steunen hen in die beslissing door te helpen waar ze kunnen. Het zich langzaam vergrijzende BOA-bestand kan mannen als Arno en Richard in deze veranderende samenleving prima gebruiken. Zij zijn samen met de andere jonge BOA's van groot belang voor de toekomst voor de KNVvN.

▪ Tekst en foto's: Herman Koek

Veranderen

Geachte leden van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht. Vanuit de redactie van uw vakblad voor natuurtoezicht in Nederland, 'de Jachtopzichter', willen wij u in dit artikel meenemen in het onderwerp veranderen. We zullen u niet belasten met allerhande theoretische benaderingen, maar proberen u het verander proces binnen de vereniging te omschrijven vanuit onze beleving. Het gaat ons niet om een waardeoordeel toe te kennen aan wat er is geschreven of gezegd als mede wat er is beslist, maar een beschouwelijke benadering te geven over wat er heeft plaats gevonden. Dit vanuit veranderkundig perspectief bezien. We hopen middels dit artikel een soort bewustwording te bewerkstelligen.

Crisis

Op bestuurlijk niveau heeft de vereniging in een crisisperiode verkeerd. Het niet tijdig kunnen vervangen van de voorzitter en het plotselinge overlijden van de penningmeester hebben er mede toe geleid dat we ons af hebben gevraagd wanneer deze impasse zou worden doorbroken. Naar ons idee hoeft er geen discussie te ontstaan of een verandering in de structuur van de vereniging noodzakelijk was. De intentie waarmee de vereniging meer dan 100 jaar geleden in het leven is geroepen, is thans in veel mindere mate van kracht. De veranderingen die steeds meer, steeds vaker, steeds ingrijpender en vaak overal tegelijk plaats vinden, rechtvaardigen dat er serieus is gekeken hoe de vereniging levensvatbaar en toekomstbestendig kan worden ingericht.

U zult het met ons eens zijn dat er veel werk is verricht om hier op een goede wijze invulling aan te geven. De insteek was en is, het behoud en voortbestaan van uw vereniging. Het logische gevolg is dat er een verandering moest plaats vinden, want het niet veranderen van de verenigingsstructuur was de slechtste optie. Binnen dit veranderproces diende ook nog eens een nieuw bestuur, in een nieuwe vorm, te worden geïnstalleerd. Kortom, het jaar 2014 is een veel bewogen jaar geweest voor onze vereniging.

Veranderen

Veranderen betekent afscheid nemen van het oude en veilige vertrouwde. Dit wordt vaak als een soort rouwproces ervaren. Tevens houdt veranderen het hechten aan het onbekende nieuwe in. De kunst hierbij is om los te laten. Dit vergt nogal wat, immers is het bij veranderen zo, dat het veelal gaat om een klein beetje verstand en heel veel gevoel. Het antwoord op de vraag waarom sommige mensen een verandering zien als een kans en anderen als een bedreiging, kan worden gevonden in de persoonlijkheid van de betrokkenen. Het veranderingsvermogen, de wil en vaardigheid om met veranderingen om te gaan is bij iedereen verschillend. Er kan dan ook gesproken worden over 5 verschillende type veranderaars:

1. Vernieuwers
2. Vroege aanvaarders
3. Vroege meerderheid (meestal de grootste groep betrokkenen)
4. Late meerderheid
5. Achterblijvers

"THE SECRET OF CHANGE IS TO FOCUS ALL OF YOUR ENERGY, NOT ON FIGHTING THE OLD, BUT ON BUILDING THE NEW."

— SOCRATES

In een veranderproces zijn de groepen 'vernieuwers' en 'achterblijvers' getalsmatig meestal gelijk. U zou wellicht uzelf de vraag kunnen stellen bij welke van de vijf typen veranderaars u behoort.

Een oude spreuk is hierbij sterk van toepassing en die willen wij u niet onthouden:

Afscheid is de geboorte van een herinnering.

In uw midden, bij onder andere de vergaderingen, en op een figuurlijke afstand hebben wij als redactie dit veranderproces nauwlettend gevolgd. We hebben gezien en gehoord dat de emoties soms hoog opliepen en er ferme woorden gesproken en geïncasseerd zijn. Pittige brieven zijn er verstuurd en deze zijn op dito wijze beantwoord. Binnen een proces van veranderen is er ten opzichte hiervan niets nieuws onder de zon. Het zou dan ook bijzonder geweest zijn, wanneer de veranderingen binnen de vereniging foutloos, kritiekloos en zonder weerstand zouden zijn verlopen.

Weerstand

Als mensen, gewild of ongewild, in een veranderproces terecht komen, dan is hun eerste reactie vaak dat ze vast willen houden aan het oude. Ze vertonen daarmee weerstand. Onder weerstand wordt verstaan het geheel van emotionele en rationele reacties op een (opgelegde) verandering. Er wordt niet alleen gereageerd op het feit dat er veranderd moet worden, maar ook op de inhoud van de verandering.

Initiatiefnemers en aanstuurders van veranderingen zijn snel geneigd om weerstand lastig te vinden, omdat het hun voornemen lijkt te belemmeren. De grootste fout die veranderaars kunnen maken is de weerstand negeren of om deze te bestrijden. Hiervoor zijn verschillende redenen:

- Mensen hebben tijd nodig om een verandering te accepteren. Als ze deze tijd niet krijgen, zullen ze weerstand blijven vertonen.
- Weerstand kan het gevolg zijn van de aanpak en de houding van de veranderaars zelf. Als de verandering te plotseling, te snel en met onvoldoende respect voor mensen wordt aangepakt, gaat hiertegen verzet ontstaan. Een veranderingsdeskundige zal dit als signaal beschouwen om de houding en aanpak beter af te stemmen op de situatie.
- Weerstand kan gebruikt worden om het veranderproces te bevorderen. Door de kritiek serieus te nemen kunnen visies, doelen, plannen en acties worden verbeterd en worden betrokkenen gemotiveerd om actief mee te werken.

Wanneer u omschreven redenen leest, dan is u in Doorwerth op 27 september jl. de handreiking gedaan (door het nieuwe bestuur) om gezamenlijk de schouders onder de vereniging te zetten. Een ieder heeft hierin een eigen verantwoordelijkheid. Het kantelmoment van de vereniging heeft in een kasteel met een historische karakter plaats gevonden. De ALV heeft ja gezegd op de doorstart met nieuwe statuten, een nieuw bestuur en nieuw gekozen bestuurslid. Middels een PowerPoint presentatie werden de aanwezigen op deze ALV meegenomen vanaf de historie naar de toekomst. De doelen zijn daarbij helder omschreven. De structuur van de vereniging is vernieuwd en -cruciaal- het **beleid is ongewijzigd**. Nieuwe rollen zijn er weggelegd voor voormalig afdelingsvoorzitters en bestuursleden.

Het gevoelsmatig blijven hangen in situaties binnen het veranderproces die beter hadden kunnen en zelfs moeten verlopen, brengt de vereniging niet in haar kracht. Een veranderkundige schreef eens een boodschap die wij met u allen willen delen:

***Bij winden van verandering,
plaatsen sommigen windschermen
en anderen windmolens!***

De redactieleden wensen u een goede Kerst, een fijne jaarwisseling en een voorspoedig 2015.

Vogels in fruitteelt te verjagen met laserlicht

Vogels die schade aanrichten in de fruitteelt kunnen effectief verjaagd worden met laserlicht. De 'Agrilaser vogelverjaagrobot' werkt volautomatisch en levert geen overlast voor omwonenden. Dat blijkt uit een proef van CLM Onderzoek en Advies. Voor de ontwikkelaar van de Agrilaser, de Bird Control Group, was dit resultaat aanleiding om dit model in productie te nemen.

CLM heeft de Agrilaser Autonomic afgelopen zomer getest in een peren- en appelboomgaard. De resultaten waren positief. Voor aanvang van de proef had de perenteler te kampen met grote schade door kraaiachtigen. Na het inzetten van de laser verdwenen de kraaien uit de percelen en was er nauwelijks meer schade aan de oogst.

Vogels zien de laserstraal als een naderend fysiek gevaar waardoor in tegenstelling tot conventionele verjaagmethoden, geen gewenning lijkt op te treden. Via een laptop of tablet wordt een traject vastgesteld waarmee het apparaat willekeurig de fruitbomen in dat gebied bestraalt. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan een gebied van 100 hectare tot maximaal 1.200 hectare worden vrijgehouden van vogels. Door de configuratiemogelijkheden is de robot volledig af te stemmen op de afmetingen van meerdere percelen en de gewenste actieve periodes tijdens de dag.

▪ Bron: CLM

Een goede tip is nooit weg!

Het is alweer uit mijn tijd dat ik als jachtopzichter dienst deed in Vuren. Ik had daar 3 velden om bij te houden, te weten Vuren, Heukelum en aan de overkant van de Waal alle gronden rondom slot Loevestein. Alles tezamen een stuk van ruim vijf duizend hectare.

Dat was al met al een hele oppervlakte waarmee ik goed mijn dagen kon vullen, zeker ook doordat de velden niet aaneengesloten lagen. Bijkomend voordeel voor de andere velden die er tussenin lagen was dat ze gratis toezicht hadden, maar daar heb ik nooit zo mee gezeten. Want we kunnen genoeglijk aannemen dat diegene die ik daar pakte voor stropen, die deed dat ook in 'mijn' velden!

Zo gebeurde het eens op een doordeweekse ochtend dat er twee mensen bij mij achterom het huis kwamen rijden. Allebei in het groen gekleed en met laarzen aan die onder de klei zaten. Ik kende ze niet en dacht: 'Wat heb ik nou weer aan mijn fiets hangen?'. Ze stelden zich voor en gaven aan vrijwilligers van de Vogelwacht te zijn. Ik ben altijd voorzichtig met onbekenden, misschien zelfs een beetje wantrouwig, en vroeg of ze zich konden legitimeren. Ze lieten allebei een pasje van de Vogelwacht zien waarop stond dat ze daar vrijwilliger bij waren.

Ik vroeg hen wat de bedoeling van hun bezoek was. Ze vertelden dat ze afgelopen zondagochtend twee mensen hadden gezien in de Hurwenense Kil die volgens hen vogels aan het vangen waren met een netje. Dat kon niet in de haak zijn. Ik bedankte de heren voor de tip en zei dat ik er zeker gebruik van zou maken. Kennelijk was dat het signaal voor de Vogelwachters om te vragen of ze een keer met me mee mochten op surveillance. Nou, dat is bij mij nooit bespreekbaar geweest, mensen die geen aanstelling hebben gaan niet mee. Ik heb ze uitgelegd waarom en daar hadden ze ook wel begrip voor.

Ze maakten mij de plaats bekend waar het te doen was en dat kon wel kloppen, ik had daar in de buurt wel meer vogelvangsters gepakt. Ik vroeg de Vogelwachters of zij er voorlopig uit de buurt wilden blijven omdat anders het risico bestond dat zij de zaak ongewild kapot zouden maken. Ik beloofde de mannen dat ik hen op de hoogte zou houden van de ontwikkelingen en had van één van de mannen het telefoonnummer genoteerd.

De eerstvolgende zondagochtend was ik al in alle vroegte in het bewuste veld. Ik had twee collega's van de Vliegende Brigade meegevraagd omdat het zo'n groot gebied is. Als er eentje gaat lopen, vind je hem niet snel meer terug. We zaten mooi in het riet en het was nog aardedonker toen we in de verte twee stemmen hoorden. Het geluid was nog ver weg, maar kwam steeds dichterbij! Mijn inziens te dichtbij, maar gelukkig ging het ook weer van ons af. Dus mooi afwachten en ons verstopt houden totdat het licht werd.

Ons geduld werd beloond. Met het eerste licht van de opkomende zon zagen wij op ongeveer honderd meter afstand van ons twee gestalten tegen een rietkraag zitten. Maar meer dan dat konden we voorlopig ook niet zien, dus wachten op meer licht en actie.

Wachten duurt altijd lang, maar als je succes wilt hebben moet je nu eenmaal geduldig zijn. Toen het eindelijk voldoende licht was en de ochtendnevel wat opgetrokken was, gingen van ons drieën de verrekijkers naar de ogen en zagen wij allen dat ze inderdaad vogels aan het vangen waren. Er lag een behoorlijk slagnet op een open stuk gras met daar middenin twee bossen met distels. Daartussen waren enkele lokkooitjes geplaatst. Verder zagen wij een stuk touw van ongeveer 10 meter lang dat van het slagnet richting het riet en struikgewas was gelegd. Super, die hebben we betrap!

Dan begint het onderling overleg over het plan van aanpak: laten we ze eerst vangen of springen we nu gelijk? We verkozen de laatste optie, want als er toevallig geen vogel komt en ze gaan opbreken, kom je misschien als tweede. Dus we sprongen en overrompelden de verdachten volledig. Waarschijnlijk daardoor deden ze ook niet moeilijk. 'Erbij is erbij', zeiden ze.

De heren bekenden dat ze illegaal bezig waren, ze wilden vogels vangen om deze te kunnen kruisen met de vogels in hun volière. In beslag werden genomen een slag- of treknet van 6 bij 2 meter, 9 kleine pennen, 2 stalen beugels, 1 stalen veer met beugel, 2 stangen, 1 klos touw, 2 lokkooitjes, 1 verzamelkooitje en twee lokvogels. Dat waren Putters (*Carduelis carduelis*).

Vervolgens deden we in overleg met de groepscommandant bij beide verdachten een onderzoek achter de woning waar we twee grote volières aantroffen, waar overigens tot onze verbazing géén beschermde vogels in zaten.

Ook dit was weer een mooie zaak die ik vooral namens mijn tipgevers mooi rond kreeg. Zoals beloofd heb ik ze op de hoogte gebracht en nogmaals voor de melding bedankt. Wat dat betreft, koester je tipgevers! Ga er zuinig mee om en noem nooit namen, je kunt er heel veel plezier van hebben. Want denk nou niet dat je overal tegelijk kunt zijn, laat staan dat je dan ook nog alles opmerkt en ziet. Dat lukt niemand, dus één of meer tipgevers zijn goud waard!

Rest mij nog om iedereen een heel goed uiteinde te wensen en een gezond en voorspoedig 2015 voor de hele familie!

Groet, Cees van Geel

Opleiding voor buitengewone opsporingsambtenaren aangepast

De opleiding voor Boa's is aangepast. Daarmee is grotendeels aan de inhoudelijke bezwaren van de werkgevers van de groene Boa's tegemoet gekomen. Verder is afgesproken dat de betrokkenheid van de werkgevers sterker wordt verankerd door een vertegenwoordiging van de werkgevers te laten deelnemen aan de examencommissie voor opleiding en examinering. Dat hebben staatssecretaris Dijkzwa van Economische Zaken en minister Opstelten van Veiligheid en Justitie in een brief aan de Tweede Kamer geschreven.

In 2010 is een professionaliseringstraject voor Boa's van particuliere organisaties in Domein II in gang gezet met als doel de Boa's beter toe te rusten op de uitvoering van hun taken.

Er zijn aanvullende opleidings- en bijscholingseisen gesteld. De werkgevers van de (groene) Boa's hebben signalen afgegeven dat de (bij) scholingsvereisten onvoldoende aansluiten bij de praktijk en hogere eisen stellen dan noodzakelijk is.

De opleidingen zijn nu aangepast en de werkgevers kunnen deelnemen aan de examencommissie voor opleiding en examinering.

Dijkzwa en Opstelten zien echter ook aanleiding om de gehele stand van zaken van de professionalisering in domein II te evalueren, waaronder de werking en de resultaten van de opleidings- en examineringssystematiek. Afgesproken is dat de werkgevers betrokken zullen worden bij de uitvoering van de evaluatie.

Ook is afgesproken dat de werkgevers van groene Boa's een financiële bijdrage krijgen ter compensatie van de toegenomen kosten (daarvoor wordt met ingang van 2015 een bedrag van 100.000 euro gereserveerd op de begroting van het ministerie van Economische Zaken), dat de politie de afspraken over communicatiemiddelen landelijk harmoniseert en daarbij de kosten voor de werkgevers zoveel mogelijk beperkt en zeker niet zal laten toenemen.

▪ Bron: Ministerie van Economische Zaken

Met magneet opgevestigd geweer blijkt gestolen

In de vorige editie van de Jachttopzichter berichtten wij over enkele jongens die met een sterke magneet een oud geweer en een dozijn patronen uit de Grote Wetering bij Heerde visten. De jongens droegen het wapen en de munitie over aan de politie. Inmiddels is gebleken dat het wapen geregistreerd stond. Het blijkt in Zweden gestolen te zijn. Wat er daarna mee is gebeurd, is vooralsnog een raadsel, maar uiteindelijk is het dus in Nederland beland. Het wapen wordt ofwel terug naar Zweden gestuurd, of in Nederland vernietigd. De vinder van het wapen vindt dat eigenlijk wel jammer, hij had het wapen graag onklaar laten maken en als 'trofee' willen bewaren. Dat zit er dus helaas niet in.

Hoe denkt u over een Boa-loket?

De administratieve lasten voor de werkgever van de groene Buitengewoon opsporingsambtenaar zijn hoog. Daarom laat het bestuur van de VBNE onderzoeken of de leden behoefte hebben aan een Boa-loket om deze lasten te verlagen. Dit Boa-loket kan de werkgever ontlasten door:

- aktes aan te vragen en te verlengen;
- de permanente her- en bijscholing administratief af te handelen;
- proces-verbalen te registeren en te verzenden.

Hoe denkt u over een Boa-loket? Bent u mogelijk geïnteresseerd om uw administratie rondom de aanstelling van een groene boa onder te brengen bij een Boa-loket? Waarom wel of niet? Laat het ons weten via a.reichgelt@vbne.nl

▪ Bron: VBNE

Bestuur en redactie

wensen u

Fijne dagen

en een Gezond 2015!

Milieuvizier

• opleiding • tekstontwikkeling • advies

www.milieuvizier.nl / info@milieuvizier.nl
telefoon 0413-29 63 67

Hoog-Beugt 25, 5473 KN Heeswijk-Dinther

Milieuvizier is al vanaf 1993 uw partner voor alle vakopleidingen en praktijkcursussen op het gebied van de handhaving. Onze docenten en adviseurs zijn uiteraard deskundigen uit de actieve praktijk.

Opleidingen en cursussen op gebied van handhaving:

- **Buitengewoon opsporingsambtenaar:** basis- en vervolgcursussen
- **Toezicht:** vaardigheden voor toezichthouders
- **Flora en fauna:** onder andere toepassen van gedragscodes, natuurbescherming, beheer en schadebestrijding, jacht, vellen van houtopstanden
- **Ruimte:** bestemmingsplannen en landinrichtingen
- **Water:** onttrekkingen, verontreinigingen en lozingen
- **Milieubeheer:** onder andere algemene vorming, geluid, afvalstoffen, bodem, lucht
- **Optreden in handhavingssituaties:** trainingen tegen verbale en fysieke agressie, ook RTGB-geweldbeheersingstoetsen
- **Gemeentelijke leefomgeving:** Algemene Plaatselijke Verordening
- **Parkeren:** gemeentelijk parkeerbeleid
- **Speciale trajecten en maatwerk**

Tekstontwikkeling:

Syllabi en lesmateriaal

Advies:

Adviezen voor overheden bij toepassing van natuur- en milieuwetgeving

Bezoekt u onze website of neem vrijblijvend contact met ons op.

